



**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen  
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark  
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

**Riedel, Adolph Friedrich**

**Berlin, 1857**

CCCLVII. Johann, Bischof von Verden, bestätigt die Stiftung einer Vicarei in  
der Elisabeth - Capelle der Neustadt Salzwedel, am 25. April 1446.

---

---

**Nutzungsbedingungen**

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54909](#)

matigen vnderwinden, dat manen, heuen vnde vpboren mogen vnde in ynser leuen vrowen nuth vnde vromen keren. Des to groterer wiffenheid hebben wij obgnante Radmanne vnser der Oldeinstad Ingesegel wtlichen hengen an dessen Breff, Na godes bord verteynhundert In deme Selsvndevertigesten Jare, ame mandage na der Hilgen dryerkoninge dage.

Nach dem Originale des Salzwedeler Archives XXV, 51.

CCCLVII. Johann, Bischof von Verden, bestätigt die Stiftung einer Vicarei in der Elisabeth-Capelle der Neustadt Salzwedel, am 25. April 1446.

Johannes, dei et apostolice sedis gracia Episcopus Verdensis ecclesie, universis et singulis presencia visuris seu audituris salutem in saluatore. Cum a nobis petitur quod iustum est et honestum tam vigoris equitas quam ordo exigit racionis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Sane laudabile testimonium veritatis ad nostrum peruenit auditum, quod honorabilis vir dominus Henricus Leppyn, perpetuus vicarius in ecclesia Zverinenfi, pie memorie, divine remuneracionis contemplacione, bona transitoria seminar desiderans ut celestes thesauros inde colligere valeat, adstante domino nullo tempore perituros, unum perpetuum beneficium seu vicariam perpetuam in honore omnipotentis Dei matrisque ejus gloriose nec non beatorum Petri et Pauli apostolorum et Barbare et Gertrudis virginum ad altare sumnum in Capella B. Elyzabethe in noua ciuitate oppidi Soltwedel Verdensis dioceos situm et constructum dotauit et in quantum in eo fuit fundauit pro sua et suorum remedio animarum, dotans idem beneficium seu vicariam donacione perpetua et irreuocabili cum annuis redditibus ac bonis infra scriptis: primo videlicet uno choro filiginis in curia Johannis Vrancken, Schulteti in Clenou, eiusdem Verdensis dioceos pro LX Marcis Lubecenf. comparatum, cuius tamen chori filiginis medietatem idem fundator apud quandam Ghefeke Kosters ad tempora sue vite permanendam dicitur decreuisse. Ipsa vero Ghefeke exenta rebus humanis voluit ipse fundator dictum medium chorum filiginis integre devolvi ad vicariam antedictam. Insuper IV Marce Lubecenf. redditum in area et domo Martini Cleützemanni, oppidani noue civitatis Soltwedel, pro LXVI Marcis Lubec. compare. Item in Düsseldorf Chüden XIX modiis filiginis, III modiis auene et uno modio ordii Soltwedelenfis mensure ad XXX solidos Lubec. pro seruicio validis famulis Pardamo, Johanne, Henrico et Rabadone, fratribus, condicis de Plote pro L florenis Renensibus emptis et comparatis. Item in dicta villa Chüden cum uno prato ab eisdem de Plote pro L Marc. Lubec. emto. Item in curia Nicolai Lindemanns Schulteti in Bult cum uno talento Stendalienf. denariorum pro VI marcis Stendal. comparatum. Item in curia Johannis, Hempen iunioris et fratrissui Mathie, condici de Knefebeke in Tyleffen, quam idem Johannes colit III marcis Lubicenf. pro XXX Lubec. comparatis. Item VI marcis redditum in domo et area prouidi viri Bernardi Leppyn, fratris contestatoris, oppidani in Soltwedel, pro C marcis Lubec. emptis et comparatis. Volens nihilominus idem testator quod si quedam de dictis bonis iuxta tenorem litterarum defuper conjectarum a quoquam reemi contigerit, extunc vicarius prediecte Vicarie cum adiutorio Proconsulm et Consulm dicti oppidi noue civitatis Soltwedel prediecte et Collator eiusdem vicarie pro tempore exi-

stens cum pecuniis . . . comparare debebunt alios annuos redditus ad eandem vicariam applicandos. Cuius quidem vicarie ius presentandi ad eandem personam ydoneam dedit idem testator Bernardus Leppyn fratri suo prenominato et filiis suis masculini sexus legitime natis quamdui in humanis vixerint. Ipsis vero in domino defunctis dedit idem ius patronatus filiabus suis de progenie sua legitime natis feminei sexus et semper seniori. Ipsis vero viam universi carnis ingressuris voluit, quod hocce ius patronatus deuoluetur ad honestos viros proconsules et consules sepedicte noue ciuitatis Soltwedel perpetuo permanfurum. Supplicareque nobis humiliter fecit fundator sepedictus, ut premissa omnia et singula dignaremur approbare et auctoritate nostra ordinaria confirmare. Nos igitur ad honorem omnipotentis Dei, cultum divinum augmentare volentes et cupientes, ipsius fundatoris piis precibus inclinati fundacionem sepedicte vicarie cum dotibus et annuis redditibus supradictis nec non punctis condicionibus et articulis desuper appositis ut premittitur rationabiliter et iuste factam decreuimus ipsamque perpetuis temporibus duratoram auctoritate ordinaria ex certa nostra sciencia in nomine domini in his scriptis confirmamus et appensione nostri sigilli presens scriptum roboramus in testimonium omnium premislorum. Datum Verdis, anno domini millesimo quadringentesimo quadragesto sexto, ipso die B. Marci Euangeliste.

Hinricus, Lübec. Notarius.

Aus Gerken's Fragn. I, 100—103.

**CCCLVIII.** Bischof Johann, Vicar des Bisthums Verden, bekundet die Einweihung eines neuen Altars in der Marienkirche zu Salzwedel, am 6. Mai 1446.

Nos Johannes, dei et apostolice sedis gratia Dariensis episcopus ac reverendi in Christo patris et Domini Johannis, eadem gracia episcopi Verdensis in pontificalibus vicarios generalis, vniuersis Christi fidelibus presentibus (sic) viris et auditur salutem in eo, qui est omnium vera salus ac notum esse volumus, quod nos diuina nobis cooperante clemencia quoddam altare nouiter constructum in honorem sanctorum Johannis baptiste, Viti, decem milium militum, Antonii, Bernwardi, Celestini et Appollonie In ecclesia beate Marie virginis in ciuitate Soltwedel verdensis dioecesis rite et rationabiliter consecrauimus, vicariam altaris Sancti Johannis Baptiste priorem in eadem ecclesia cum omnibus et singulis infra scriptis perpetuis redditibus ceterisve attinenciis et correquisis ex certis et rationabilibus causis nostrorum ac dicti Altaris et vicarie Collatorum omnium ad hoc pie monentibus transferendo, ac ad prefatum nouum altare stabiliendo, firmando et perpetuando presentibusque transferimus, firmamus et perpetuamus. Attamen huic nostre confecracioni facte tali condicione et cautela apposta, quod infra scripti Redditi annui et perpetui, Medietas videlicet villa Slauicalis Niendorpp prope Castrum Werbekē cum omni iure de alto et basso, unus chorus filiginis in villa Jeggeleue in Curia hanßes Steffens, unus medius chorus filiginis in villa Gartz in Curia Schulteti, unus medius chorus filiginis ibidem in Curia hermen henniges, unus medius chorus filiginis in villa prysser in Curia Klyngeblys, omne ius supremum et infimum Infra sepes In curia prenominati hanßes Steffens In villa Jeggeleue. Ac vna marca de nariorum annuatim in dicta Ciuitate Soltwede In domo habitacionis Arnoldi Roffowen existente